

PARTICULARITĂȚI ALE COMPLEXULUI DE DĂUNĂTORI ANIMALI DIN PLANTAȚIA DE PĂR A S.C.” V.ADAMACHI” IAȘI ÎN CONDIȚIILE ECOLOGICE ALE ANILOR 2004- 2005

PESTS FAUNA PARTICULARITIES OF S.D.E. „V.ADAMACHI” IAȘI PEARS PLANTATIONS, IN 2004-2005

BĂDEANU MARINELA, VLAD RALUCA

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași

Abstract. *The pears variety are very important for the food. The fruits of the pear are very good.*

This variety are many innamy to the pest fauna. The pest fauna from the pears plantations is form by 9 species:Anthonomus pyri (Coleoptera – Curculionidae); Cydia pomonella (Lepidoptera- Tortricidae); Eriophyes pyri (Acari- Eriophyidae); Tetranychus urticae (Acari- Tetranychidae); Psylla pyricola (Homoptera- Psyllidae); Quadraspidiotus perniciosus (Homoptera- Diaspididae); Melolontha melolontha (Coleoptera- Scarabaeidae);Dasyneura pyri (Homoptera)and Adoxophyes orana (Lepidoptera).

Cu mii de ani în urmă oamenii au intuit în imensitatea de specii ale vegetației spontane „speciile bune”. Pomii fructiferi constituie o categorie importantă de plante alimentare, ale căror fructe au valoare nutritivă ridicată și pot fi consumate în stare proaspătă. Ca valoare nutritivă fructele de păr ocupă locul IV între speciile pomicole cu frunze caduce. Fructele sale sunt dulci, suculente și aromate. Perenitatea pomilor și localizarea lor timp de mai mulți ani pe același teren fac ca lupta împotriva bolilor și a dăunătorilor să fie mai grea decât la plantele anuale.

Prezenta lucrare cuprinde și interpretează date colectate în intervalul 2004-2005 în cadrul S.C.”V.Adamachi” Iași și își propune să coreleze datele obținute cu evoluția factorilor de mediu pe parcursul anului respectiv.

MATERIALUL ȘI METODA DE CERCETARE

Observațiile au fost efectuate în cadrul S.C.” V.Adamachi” Iași Stațiune care face parte din Centrul viticol Copou- Șorogari. Regiunea este aflată în condițiile unui climat temperat continental cu nuanțe excesive.

Climatul din Copou se caracterizează prin zile calde și liniștite alternate cu zile reci, noroase, cu vânturi puternice, resimțite mai ales în perioadele dintre anotimpuri. Intervalul mai - iulie este relativ ploios iar intervalul august- septembrie este secetos favorizând coacerea strugurilor.

Nuanțele excesive ale climatului sunt reprezentate de brume târzii în lunile aprilie - mai și de brume timpurii în septembrie.

Anul agricol 2004- 2005 a beneficiat de o iarnă călduroasă sub aspect termic, media temperaturilor din lunile de iarnă fiind de $-0,6^{\circ}\text{C}$, față de media multianuală care este de $-2,1^{\circ}\text{C}$. Lunile decembrie și ianuarie au înregistrat temperaturi pozitive,

neobișnuite pentru acest interval. Primăvara anului 2005 a fost calificată ca normală sub aspect termic, la fel ca și vara care a urmat.

Toamna a fost călduroasă și uscată. Astfel sub aspect termic anul agricol 2004-2005 a fost considerat drept călduros, cu o medie anuală de + 10,5 °C, cu 1 grad mai mare decât multianuală (9,6 °C) luată ca bază de referință.

Sub aspect pluviometric, anul agricol 2004- 2005 a avut o iarnă ploioasă, cu suma precipitațiilor acumulate de 103,2 l/m² (media multianuală fiind de 85,2 l/m²), primăvara suma precipitațiilor a fost de 259 l/m², vara a continuat cu excese de precipitații, suma acumulată fiind de 252 l/m², (media multianuală fiind de 201 l/m²).

Așadar sub aspect pluviometric anul a fost considerat ploios, media multianuală fiind depășită cu peste 120 l/m².

Părul este o cultură pretențioasă la lumină, de aceea se amplasează pe terenuri cu pante mici, cu expoziție sudică, sud - estică sau sud-vestică. În cursul perioadei de vegetație necesită temperaturi ridicate, iar în perioada de repaus manifestă sensibilitate la ger și la înghețurile târzii. Pragul biologic al părului este de +7,5- 8 °C, iar pentru maturarea fructelor soiurile timpurii au nevoie de 100 de zile consecutiv lipsite de îngheț, soiurile de vara necesită 130- 140 de zile iar cele târzii necesită 150-190 de zile.

Florile tinere rezistă la îngheț până la temperaturi de – 3,3 °C, în faza de boboc rezistă la -2,2 °C, iar fructele tinere suportă temperaturi de maximum -1,5 °C.

Literatura de specialitate citează peste 47 de specii de dăunători animali la păr. Dintre acestea 37 de specii de insecte, 4 specii de acarieni, 2 specii de păsări și 4 specii de mamifere.

În anul agricol 2004- 2005 au fost determinate în plantația de păr de la S.C." V.Adamachi" lași 9 specii de dăunători animali: *Anthonomus pyri* (*Coleoptera – Curculionidae*); *Cydia pomonella* (*Lepidoptera- Tortricidae*); *Eriophyes pyri* (*Acari- Eriophyidae*); *Tetranychus urticae* (*Acari- Tetranychidae*); *Psylla pyricola*(*Homoptera- Psyllidae*); *Quadraspidiotus perniciosus* (*Homoptera- Diaspididae*); *Melolontha melolontha* (*Coleoptera- Scarabaeidae*);*Dasyneura pyri* (*Homoptera*) și *Adoxophyes orana* (*Lepidoptera*).

Gărgărița florilor de păr- *Anthonomus pyri*(*Coleoptera –Curculionidae*) este frecvent întâlnită la păr. Adultul are corpul brun ruginiu, cu o dungă longitudinală de peri mai deschiși la culoare, iar pe elitre are 2 benzi duble, dispuse în forma literei „V”.

Lungimea corpului este de 3-4 mm. Larva este albă, apodă cu cap castaniu, lungă de 4-5 mm. Atacă numai florile de păr. Are o generație pe an și iernează ca adult.

Viermele merelor-(*Coleoptera –Curculionidae*) –adultul are aripile cenușii cu linii transversale mai închise și cu câte o pată brună, ovală către marginea externă.

Anvergura aripilor anterioare este de 15-20 mm. Larva este roz cu capul și plăcile toracice brune, de 12- 18 mm lungime. Prezintă 2 generații pe an și iernează ca larvă complet dezvoltată în crăpăturile scoarței.

Acarianul galic al părului- *Eriophyes pyri* (*Acari- Eriophyidae*) are corpul vermiform, striat transversal, de culoare albă, de 0,2- mm lungime.Prezintă 2-3 generații pe an și iernează ca larvă complet dezvoltată în colonii de 5- 50 indivizi, sub solzii mugurilor.

Puricele melifer al părului- *Psylla pyricola*(*Homoptera- Psyllidae*) adulții din forma de vară au culoare brun- gălbuie cu 6 benzi longitudinale portocalii și cu lungime de 2,1- 2,8 mm. Forma de iarnă are culoare brună roșcată cu pete negre și are lungimea de 3-4 mm. Prezintă 3 generații pe an și iernează ca adult sub scoarța uscată a pomilor.

Păduchele din San Jose- *Quadraspidiotus perniciosus* (*Homoptera-Diaspididae*) prezintă dimorfism sexual. Femela are corpul cordiform, galben portocaliu lung de 0,8- 1,1 mm acoperită cu un scut circular cenușiu de 1,6-2,3 mm.

Masculul are corpul oval, galben portocaliu, lung de 0,8- 0,9mm acoperit cu un scut alungit, brun cenușiu. Are 2-3 generații pe an și iernează ca larvă de vârsta I în crăpăturile scoarței.

Molia pielei fructelor- *Adoxophyes orana* (*Lepidoptera*) , adultul are aripile anterioare bej deschis, median cu un desen oblic brun roșcat. Anvergura aripilor anterioare este de 12- 15 mm. Aripile posterioare sunt cenușii deschis. Larva este galben verzuie, albă- gălbuie sau verde închis, dorsal cu negi galbeni și cu o dungă maro. Lungimea corpului este de 18- 20 mm. Are 2 generații pe an și iernează ca larvă imatură într-un cocon mătăsoș în crăpăturile scoarței.

REZULTATE OBTINUTE

În anul agricol 2004- 2005 dinamica dăunătorilor s-a prezentat astfel:

Atacul speciei *Quadraspidiotus perniciosus* s-a menținut ridicat pe tot parcursul anului, crescând ca potențial la generația a II când s-a depistat un atac puternic în livadă; pentru regiunea unde s-au efectuat observațiile au fost 2 generații pe an, iar la un moment dat au fost înregistrate în livadă toate stadiile de dezvoltare.

Rezerva biologică mare și neefectuarea tratamentelor la avertizare a determinat un potențial de atac mediu spre puternic la specia *Cydia pomonella*. Specia a prezentat o generație completă și una parțială, zborul adulților din prima generație fiind eșalonat pe o perioadă de 50 de zile, iar zborul adulților din a II a generație fiind mai scurt, de doar 20 de zile.

Atacul de *Psylla pyricola* a fost frecvent, fiind încadrat între mediu și puternic, omizile defoliatoare au avut o evoluție moderată, atacuri frecvente (de la slab la mediu) s-au înregistrat la specia *Adoxophyes reticulana*. Atacul acestei specii a fost mai puternic în toamnă.

Atacul de afide și omizi miniere a fost slab spre mediu iar atacul de acarieni a fost slab.

Tabel 1

Dinamica adulților de *Cydia pomonella* în vara anului 2005

Luna	mai	iunie	iulie	august	Total indivizi
Numar ind.	190	177	205	10	582

Tabel 2

Dinamica adulților de *Adoxophyes orana* în vara anului 2005

Luna	mai	iunie	iulie	Total indivizi
Numar ind.	17	23	53	93

CONCLUZII

Anul agricol 2004- 2005 a fost un an foarte favorabil dezvoltării bolilor și mai puțin al dăunătorilor.

În plantația de păr a S.C.”V. Adamachi” Iași a fost determinată prezența a 9 specii de dăunători animalii, cu o intensitate a atacului de la slabă la medie, în funcție de specie. Atac mediu către puternic a fost semnalat la speciile *Quadraspidotus perniciosus*, *Cydia pomonella* și *Psylla pyricola*.

Moliile defoliatoare au avut o intervenție slabă în prima parte a varii, atacul devenind mediu către puternic în partea a doua a intervalului, datorită sfârșitului de vară și toamnei lungi, calde și relativ uscate.

BIBLIOGRAFIE

1. Georgescu T., Tălmăciu M., 1994 – *Protecția plantelor viticole și pomicele*. Parte specială și tehnologii de combatere. Curs litografiat-uz intern. UAMV Iași.
2. Grădinaru G., 2002-*Pomicultură specială*. Ed. „I. Ionescu de la Brad” Iași.
3. Lefter Gh., Minoiu N., 1990- *Combaterea bolilor și dăunătorilor speciilor pomicele semințoare*. Ed. Ceres, București.